

Verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2008/09:94 Verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, en följdmotion och två motioner från de allmänna motionstiderna 2007 och 2008.

I propositionen lämnas förslag som syftar till att modernisera och klargöra det svenska regelverket inom djurens hälso- och sjukvård. Det föreslås att den nuvarande lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket ersätts av en ny lag om verksamhet i djurens hälso- och sjukvård. Genom den nya lagen legitimeras, förutom veterinärer, även djursjukvårdare. Den skyddade yrkestiteln ska vara djursjukskötare. För hovslagare och för humanmedicinska legitimationsyrken föreslås en behörighetsreglering genom ett godkännandeförfarande. Regeringen föreslår att de behörighetsreglerade yrkesutövarna benämns djurhälsopersonal.

I lagen finns bestämmelser om skyldigheter och ansvar för djurhälsopersonal och om tillsyn över den som tillhör djurhälsopersonalen samt bestämmelser om disciplinåtgärder och återkallelse av behörigheter. Det lämnas även förslag på vissa följdändringar i andra lagar. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Utskottet ställer sig bakom de bedömningar som regeringen gjort i propositionen och föreslår att riksdagen med vissa mindre redaktionella ändringar antar regeringens lagförslag och avslår motionsyrkandena.

I betänkandet finns 1 reservation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	8
Lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård m.m.	8
Propositionen	8
Behovet av och utgångspunkter för en förändrad behörighetsreglering inom djurens hälso- och sjukvård	8
En ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	8
Djurhälsopersonalens skyldigheter och ansvar	8
Behörighetsreglering av vissa yrkesgrupper	9
Veterinärens specialistkompetens	9
Begränsningar i rätten att behandla djur	10
Tillsyn inom området för djurens hälso- och sjukvård	10
Sanktioner vid fel i yrkesutövningen	11
En förändrad ansvarsnämnd	12
Straffbestämmelser m.m.	12
Överklagande	12
Övriga lagändringar	13
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	14
Konsekvenser av regeringens förslag	14
Motionerna	14
Utskottets ställningstagande	15
En ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård	15
Behörighetsreglering av vissa yrkesgrupper	16
Lagförslagen	17
Hästregister	18
Motionen	18
Utskottets ställningstagande	18
Reservationen	20
Djursjukskötare, punkt 2 (s, v)	20
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	21
Propositionen	21
Följdmotionen	21
Motion från allmänna motionstiden hösten 2007	21
Motion från allmänna motionstiden hösten 2008	22
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	23

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård med den ändringen att i 3 kap. 6 § sista stycket ordet "sjukvården" ska ersättas med ordet "sjukvård" och att sista ordet i 3 kap. 10 § ska ersättas med ordet "jordbruksverk",
 2. lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534),
 3. lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. med den ändringen att rubriken ges lydelsen "Förslag till lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m.",
 4. lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291),
 5. lag om ändring i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn,
 6. lag om ändring i läkemedelslagen (1992:859),
 7. lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän,
 8. lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,
 9. lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,
 10. lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).
- Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2008/09:94.

2. Djursjukskötare

Riksdagen avslår motion 2008/09: MJ3.

Reservation (s, v)

3. Godkännande av hovslagare

Riksdagen avslår motion 2007/08: MJ230.

4. Hästregister

Riksdagen avslår motion 2008/09: MJ494 yrkande 12.

Stockholm den 10 mars 2009

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Claes Västerteg (c), Jeppe Johnsson (m), Carina Ohlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Anita Brodén (fp), Ann-Kristine Johansson (s), Sofia Arkelsten (m), Jan-Olof Larsson (s), Irene Oskarsson (kd), Rune Wikström (m), Lena Hallengren (s), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Staffan Appelros (m), Helén Pettersson i Umeå (s) och Jacob Johnson (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2008/09:94 Verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, en följdmotion och två motioner från de allmänna motionstiderna 2007 och 2008. Motionsförslagen och regeringens förslag till riksdagsbeslut återfinns i *bilaga 1*.

Utskottet har i detta ärende uppvaktats av Svenska Equiterapeutförbundet och Sveriges Veterinärförbund. Benny Lindström, Dalum, m.fl. och Svenska Equiterapeutförbundet har kommit in med skrivelser i ärendet.

Utskottet har under beredningen av ärendet uppmärksammat på att ett par redaktionella ändringar bör göras i regeringens lagförslag som återfinns i *bilaga 2*. Vissa redaktionella ändringar föreslås därför i lagtexten. Vid återgivandet av regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika har lagts till en not där senaste lydelse anges.

Bakgrund

Djurens hälso- och sjukvård har utvecklats mycket snabbt under de senaste årtiondena och har inneburit en allt högre grad av specialisering. Många personalkategorier är i dag verksamma inom djurens hälso- och sjukvård men endast veterinäryrket är reglerat.

Svenska djursjukhusföreningen och Riksföreningen för anställda inom djursjukvården m.fl. har i skrivelser till Jordbruksdepartementet påtalat behovet av legitimering av högskoleutbildade djursjukvårdare. Mot denna bakgrund beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av behörighets- och ansvarsfrågorna inom djurens hälso- och sjukvård (dir. 2003:90). Tilläggsdirektiv beslutades i februari 2005 (dir. 2005:17). Dessa innebar att utredaren utöver det ursprungliga uppdraget skulle göra en översyn av bestämmelserna om specialistkompetens för veterinärer. Utredaren redovisade sitt betänkande Behörighet och ansvar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU 2005:98) i november 2005.

Regeringen tillkallade i juni 2005 en särskild utredare med uppgift att göra en översyn av den veterinära fältverksamheten och viss veterinär myndighetsutövning (dir. 2005:71). I mars 2007 redovisades betänkandet Veterinär fältverksamhet i nya former (SOU 2007:24). I propositionen behandlas utredarens förslag vad avser tillsyn av veterinär verksamhet.

Regeringen föreslår en ny lag och lagändringar som föranleds av de ovan nämnda betänkanterna. Därutöver föreslås en ändring i bestämmelsen om specialistkompetens för veterinärer. Behovet av ändringen påpekades av Statens jordbruksverk i samband med remissbehandlingen av betänkandet Behörighet och ansvar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU 2005:98).

Förslagen har granskats av Lagrådet. Regeringen har i propositionen följt Lagrådets förslag och dessutom har vissa redaktionella ändringar gjorts i lagtexten.

Enligt propositionen har det i den fortsatta beredningen framkommit behov av att ändra på kraven för legitimation som djursjukskötare från en djursjukskötarexamen till en examen inom djuromvårdnad från högskoleutbildning på grundnivå.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag som syftar till att modernisera och klargöra det svenska regelverket inom djurens hälso- och sjukvård. Det föreslås att den nuvarande lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket ersätts av en ny lag om verksamhet i djurens hälso- och sjukvård. Genom den nya lagen legitimeras, förutom veterinärer, även djursjukskötare. Den skyddade yrkestiteln ska vara djursjukskötare. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som på annat sätt än genom examen i djuromvårdnad förvärvat motsvarande kompetens ska kunna, under en övergångsperiod på fem år, få legitimation som djursjukskötare. Vidare föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att föreskriva om vilka yrkeskvalifikationer som ska anses vara likvärdiga med en sådan examen. Arbetsuppgifter ska kunna delegeras till någon annan som tillhör djurhjälsopersonalen och som har kompetens att utföra arbetsuppgiften. Den som har delegerat uppgiften ansvarar för sin bedömning av mottagarens förmåga att utföra uppgiften medan mottagaren har ansvaret för hur han eller hon utför arbetsuppgiften. För hovslagare och för humanmedicinska legitimationsyrken föreslås en behörighetsreglering genom ett godkännandeförfarande. Regeringen föreslår att de behörighetsreglerade yrkesutövarna benämns djurhjälsopersonal.

I lagen finns bestämmelser om skyldigheter och ansvar för djurhjälsopersonal. De ska bl.a. arbeta i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Det blir även möjligt att delegera arbetsuppgifter mellan personer som tillhör djurhjälsopersonalen. Lagen innehåller också bestämmelser om begränsningar i rätten att vidta åtgärder för den som yrkesmässigt arbetar inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhjälsopersonalen. En sådan person får t.ex. inte utföra operativa ingrepp på eller ge injektioner till djur.

I lagen finns bestämmelser om tillsyn över den som tillhör djurhälsopersonalen samt bestämmelser om disciplinpåföljd och återkallelse av behörigheter. Det införs också en möjlighet att besluta om en treårig provotid för fortsatt behörighet. En sådan provotid ska bl.a. meddelas den som varit oskicklig i utövningen av sitt yrke. Frågor om disciplinpåföljd, beslut om provotid och återkallelse av behörighet m.m. ska prövas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård. Lagen innehåller bestämmelser om nämnden och handläggningen i nämnden.

Vidare föreslås straffbestämmelser bl.a. för den som yrkesmässigt arbetar inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen och som bryter mot begränsningarna i rätten att behandla djur eller som vid sådan verksamhet skadar eller framkallar fara för skada på ett djur oavsett om skadan beror på olämplig behandling eller på dröjsmål med veterinär vård.

Det lämnas även förslag på vissa följdändringar i andra lagar. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

Utskottets överväganden

Lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag med vissa redaktionella ändringar. Motioner om att yrkestiteln bör vara djursjuksköterska för de legitimerade djursjukvårdarna (s) och om behovet av certifierade hovslagare (m) avslås.

Jämför reservation (s, v).

Propositionen

Behovet av och utgångspunkter för en förändrad behörighetsreglering inom djurens hälso- och sjukvård

Enligt regeringens bedömning har verksamheten inom djurens hälso- och sjukvård utvecklats och lagstiftningen är inte anpassad till nuvarande förhållanden. Det finns därför behov av att utvidga och förändra bestämmelserna om djurens hälso- och sjukvård.

En ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Enligt propositionen bör den nuvarande lagen om behörighet att utöva veterinäryrket ersättas av en ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Lagen ska syfta till att uppnå en god och säker vård och en god djurhälsa. Lagen ska också bidra till att samhällets krav på ett gott djurskydd, ett gott smittskydd och säkra livsmedel tillgodoses.

Det införs definitioner av begreppen djurens hälso- och sjukvård och djurhälsopersonal.

Med *djurens hälso- och sjukvård* avses åtgärder som vidtas i syfte att medicinskt förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom, skada eller därmed jämförligt tillstånd. Även utförande av operativa ingrepp på eller givande av injektioner till djur i andra syften än att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada omfattas av begreppet.

Med *djurhälsopersonal* avses personer som är verksamma inom djurens hälso- och sjukvård och som har legitimation eller annan behörighet enligt lagen.

Djurhälsopersonalens skyldigheter och ansvar

Den som tillhör djurhälsopersonalen ska enligt regeringens förslag utföra sitt arbete i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet och vid utfärdande av intyg iakttä nogsamhet och omsorg samt föra journal. Den som

tillhör djurhälsopersonalen ska vidare enbart utföra arbetsuppgifter som han eller hon har kompetens för samt ha ett eget ansvar för sina arbetsuppgifter. Arbetsuppgifter ska kunna delegeras till någon annan som tillhör djurhälsopersonalen och som har kompetens att utföra arbetsuppgiften. Den som har delegerat uppgiften ansvarar för sin bedömning av mottagarens förmåga att utföra uppgiften medan mottagaren har ansvaret för hur han eller hon utför arbetsuppgiften.

Tystnadsplikt ska gälla för alla som tillhör djurhälsopersonalen och för medhjälpare till sådan personal.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter och om de ytterligare skyldigheter för djurhälsopersonalen som behövs för en god och säker vård.

Behörighetsreglering av vissa yrkesgrupper

Bestämmelserna i den nuvarande behörighetslagen om legitimation, skyddad yrkestitel och ensamrätt till yrket för veterinärer överförs enligt regeringens förslag i princip oförändrade till den nya lagen. Därutöver ska även djursjukvårdare omfattas av bestämmelser om legitimation och ha skydd för sin yrkestitel. Den skyddade yrkestiteln ska vara djursjukskötare.

Beteckningen legitimerad får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast användas av den som har fått legitimation enligt lagen. Det införs en möjlighet för hovslagare att bli godkända av Jordbruksverket. För sådana hovslagare införs ett skydd för beteckningen godkänd hovslagare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om att yrkesutövare som har legitimation för vissa yrken på hälso- och sjukvårdens område ska kunna godkännas av Jordbruksverket för arbete inom djurens hälso- och sjukvård. Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska få användas endast av den som har godkänts av Jordbruksverket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om tillfälligt tillhandahållande av tjänster för yrkesutövare som är etablerade i ett annat EES-land eller i Schweiz. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska vidare bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för handläggningen av ärenden om legitimation, godkännande m.m.

Veterinärens specialistkompetens

I propositionen föreslås att Statens jordbruksverk efter ansökan ska pröva frågor om specialistgodkännande för veterinärer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna föreskriva om vilken vidareutbildning som krävs för sådant godkännande.

Endast den veterinär som är godkänd som specialist får i yrkesverksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ange att han eller hon är specialist inom den gren av veterinäryrket som avses med specialiteten (skyddad specialistbeteckning).

Begränsningar i rätten att behandla djur

Den som yrkesmässigt arbetar inom djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen ska enligt propositionen inte få

- utföra operativa ingrepp eller ge injektioner till djur
- utföra andra behandlingar som kan orsaka ett inte obetydligt lidande,
- behandla allvarliga smittsamma sjukdomar eller
- behandla djur under allmän bedövning.

Bestämmelserna gäller inte för brådskande åtgärder. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om ytterligare undantag från bestämmelserna.

Tillsyn inom området för djurens hälso- och sjukvård

Tillsynsmyndigheter

Regeringen föreslår att Statens jordbruksverk och länsstyrelserna ska utöva tillsyn över de yrkesutövare som tillhör djurhälsopersonalen. Ansvarsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna bestäms av regeringen.

En tillsynsmyndighet ska genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för den som tillhör djurhälsopersonalen att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen och enligt de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna föreskriva om skyldighet för den som tillhör djurhälsopersonalen att lämna kontaktuppgifter till tillsynsmyndigheten.

Den som tillhör djurhälsopersonalen ska vara skyldig att till tillsynsmyndigheten lämna ut de handlingar, prover m.m. som begärs och att i övrigt lämna den hjälp som tillsynsmyndigheten behöver för sin tillsyn.

Enligt regeringens bedömning bör Jordbruksverket få i uppdrag att utveckla metoder för att förbättra tillsynen över djurhälsopersonal och ta fram strategier för sådan tillsyn, förankra dessa i länsstyrelserna samt förse länsveterinären med praktiska verktyg för tillsynen.

Hjälp av polismyndigheten

Regeringen föreslår att polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för utövande av tillsyn enligt den nya lagen. Hjälp av polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att tillsynen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Åtgärder mot djurhälsopersonal

Tillsynsmyndigheten ska enligt propositionen ha rätt att meddela de förelägganden som behövs för att lagen och de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen ska följas. Förelägganden ska kunna förenas med vite.

Om en länsstyrelse anser att det finns skäl för disciplinåtgärd ska länsstyrelsen anmäla detta hos Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård. Om Jordbruksverket anser att det finns skäl för beslut om prøvotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av veterinärs förskrivningsrätt ska verket anmäla detta hos Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Den nuvarande lagens bestämmelser om skyldighet för tillsynsmyndigheten att göra anmälan till åtal om det är föreskrivet fängelse för brottet ska överföras till den nya lagen och göras tillämplig på alla som tillhör djurhälsopersonalen.

Sanktioner vid fel i yrkesutövningen

Regeringen föreslår att den nuvarande behörighetslagens bestämmelser om disciplinpåföljder, dvs. erinran och varning, förs över till den nya lagen och ska gälla all djurhälsopersonal.

Disciplinpåföljd ska inte åläggas en yrkesutövare senare än tio år efter den anmälda förseelsen. Disciplinpåföljd ska vidare inte meddelas om vite har dömts ut för samma gärning.

En treårig prøvotid för fortsatt behörighet ska meddelas den som tillhör djurhälsopersonalen om denne har varit oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller genom sitt förfarande på annat sätt visat sig vara olämplig för yrket och varning inte framstår som en tillräckligt ingripande åtgärd. Prövotid ska också kunna beslutas om det på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet kan befaras att den behörighetsreglerade inte kommer att kunna utöva sitt yrke tillfredsställande.

Den nuvarande behörighetslagens bestämmelse om återkallelse av legitimation överförs till den nya lagen och ska gälla för alla legitimerade yrken samt för återkallelse av andra behörigheter. Bestämmelsen ska dock kompletteras med två nya grunder: dels en som innebär att legitimationen eller behörigheten ska återkallas om den legitimerade eller den som har fått behörigheten själv begär det, dels en som innebär att behörigheten ska återkallas om den som står under prøvotid begär en ny förseelse.

Bestämmelsen om möjlighet att meddela inskränkningar i veterinärs rätt att förskriva läkemedel överförs till den nya lagen.

Regeringen föreslår vidare att bestämmelsen om rätt för en veterinär att återfå en återkallad legitimation överförs till den nya lagen och görs tillämplig på samtliga behörighetsreglerade yrken.

En förändrad ansvarsnämnd

Veterinära ansvarsnämndens verksamhet utvidgas enligt förslaget så att alla ärenden som gäller djurhälsopersonal prövas av samma nämnd. Nämndens namn ändras till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Ansvarsnämnden ska bestå av en ordförande och sju andra ledamöter. Ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare. Två ledamöter ska vara veterinärer. Övriga ledamöter utses bland personer som har erfarenhet från djurens hälso- och sjukvård, som har insikt i djurhållning eller som kan anses företräda allmänhetens intressen. Ansvarsnämnden är beslutföret med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Tillsynsmyndighet samt ägaren eller annan som har det eller de djur som saken gäller i sin vård ska ha rätt att inleda ett ärende om disciplinpåföljd. När Statens jordbruksverk har anmält ett ärende för verket det allmännas talan. Ärende om återkallelse av legitimation eller annan behörighet samt om provotid ska kunna inledas av Jordbruksverket.

Den nuvarande behörighetslagens bestämmelser om ansvarsnämnden och handläggning i ansvarsnämnden överförs i övrigt i huvudsak oförändrade till den nya lagen.

Straffbestämmelser m.m.

Den nuvarande lagens straffbestämmelser för personer som utövar veterinäryrket trots att deras veterinärlegitimation har återkallats och om överträdelse av bestämmelserna om veterinärs specialistkompetens överförs enligt regeringsförslaget till den nya lagen.

Den som utan att vara berättigad till det använder sig av beteckningen legitimerad, av en skyddad yrkestitel eller av beteckningen godkänd eller av en titel som kan förväxlas med sådan ska dömas till böter.

Straffet ska vara böter eller fängelse i högst ett år för den som vid utövning av verksamhet som omfattas av djurens hälso- och sjukvård utan att tillhöra djurhälsopersonalen bryter mot begränsningarna i rätten att utföra vissa behandlingsåtgärder eller skadar eller framkallar fara för skada på ett djur, oavsett om skadan eller faran beror på olämplig behandling eller på avbrott i eller dröjsmål med veterinärvård.

Överklagande

Den nuvarande lagens bestämmelser om överklagande och omedelbar verkställighet av Veterinära ansvarsnämndens beslut förs enligt förslaget i huvudsak oförändrade till den nya lagen.

Statens jordbruksverks och länsstyrelsens beslut om legitimation och annan behörighet samt om förelägganden ska kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Sådana beslut ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Det läggs även till att om verkställigheten av ett beslut om prövotid har varit inhiberat under en period, ska enbart den tid under vilken prövotid pågått räknas in i prövotiden.

Vad gäller partställningen i mål där ansvarsnämndens beslut överklagats ska anmälaren vara motpart till den yrkesutövare som har överklagat ansvarsnämndens eller domstols slutliga beslut. Om en enskild har anmält disciplinärendet ska dock också Jordbruksverket vara yrkesutövarens motpart. Om Jordbruksverket har överklagat beslutet för verket det allmännas talan i domstol.

Vidare föreskrivs att ansvarsnämnden inte ska vara part i mål där ansvarsnämndens beslut har överklagats.

Övriga lagändringar

Djurskyddslagens krav på att anlita djurhälsopersonal

Regeringen föreslår att bestämmelsen i 11 § djurskyddslagen om att veterinär ska anlitas för vissa behandlingar utvidgas till att avse veterinär eller annan som tillhör djurhälsopersonalen.

Veterinär eller annan som tillhör djurhälsopersonalen ska, utöver för operativa ingrepp, givande av injektioner eller behandlingar som kan medföra lidande, även tillkallas för behandling av djur under allmän bedövning eller under lokal bedövning genom injektion.

Anmälningsskyldighet enligt djurskyddslagen, smittskyddslagen m.m.

Bestämmelserna i veterinärinstruktionen om anmälningsskyldighet för veterinärer förs till de lagar som reglerar sakfrågan.

I djurskyddslagen föreskrivs att den som tillhör djurhälsopersonalen och som i sin yrkesutövning finner anledning att anta att djur inte hålls eller sköts i enlighet med djurskyddslagstiftningen ska anmäla detta till kontrollmyndigheten, och i smittskyddslagen föreskrivs att en veterinär utan dröjsmål ska underrätta smittskyddsläkaren om iakttagelser som kan vara av betydelse för smittskyddet.

JO:s och JK:s talerätt

Riksdagens ombudsmän (JO) och Justitiekanslern (JK) ska enligt regeringens förslag ha möjlighet att föra det allmännas talan i mål om disciplinansvar eller återkallelse av behörighet för veterinärer. Med anledning av att antalet behörighetsreglerade yrken utökas ska bestämmelserna om JO:s och JK:s talerätt utökas till att även avse de nya yrkena.

Lagen om offentlig anställning

Undantaget från bestämmelserna om disciplinpåföljd i 21 § lagen (1994:269) om offentlig anställning ska utökas från att enbart avse veterinärer till att avse all djurhälsopersonal.

Tekniska följdändringar

Med anledning av att Veterinära ansvarsnämnden byter namn till Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård ska gällande hänvisningar till nämnden ändras i ett antal författningar.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att den nya lagen ska träda i kraft den 1 januari 2010.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som på annat sätt än genom examen i djuromvårdnad förvärvat motsvarande kompetens ska kunna, under en övergångsperiod på fem år, få legitimation som djursjukskötare. Vidare föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att föreskriva om vilka yrkeskvalifikationer som ska anses vara likvärdiga med en sådan examen.

Beslut om prövotid får inte meddelas enbart på grundval av omständigheter som hänför sig till tid före lagens ikraftträdande. För förseelser som är begångna före den nya lagens ikraftträdande ska äldre bestämmelse om preskription tillämpas.

Ärenden som har anmälts till Veterinära ansvarsnämnden före lagens ikraftträdande ska handläggas enligt äldre bestämmelser. Detsamma gäller för överklaganden av Veterinära ansvarsnämndens beslut som har inletts före den 1 januari 2010.

Konsekvenser av regeringens förslag

Enligt regeringens bedömning innebär förslagen om djurhälsopersonalen en ökad samhällsnytta eftersom de leder till en effektivare och säkrare vård, vilket innebär bättre djurhälsa, ökat djurskydd och en lägre risk för den som anlitar någon som tillhör djurhälsopersonalen. Förslagen att inrätta nya behörighetsreglerade yrken kommer att innebära vissa kostnader i form av ökad administration för Statens jordbruksverk, särskilt i ett övergångsskede och en mindre kostnadsökning för länsstyrelsernas tillsynsverksamhet. Såväl Jordbruksverkets som länsstyrelsernas kostnader bör finansieras inom ramen för befintliga medel.

Motionerna

I motion 2008/09:MJ3 (s) framhålls att titeln legitimerad djursjuksköterska är en adekvat titel för de legitimerade djursjukvårdarna. Benämningen sjuksköterska är i dag väl etablerad inom humanvården för såväl manliga som kvinnliga utövare. Titeln visar också att ansvaret och befogenheterna är ungefär desamma som inom humansjukvården. Den av regeringen föreslagna yrkestiteln legitimerad djursjukskötare kan leda till missförstånd om vilken kompetens personen i fråga har.

Enligt motion 2007/08:MJ230 (m) bör certifiering av hovslagare införas. Certifiering skulle stärka yrkeskunskapen, förbättra djurens situation och hjälpa hästägare att hitta kompetenta och kunniga hovslagare till sina hästar.

Utskottets ställningstagande

En ny lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Verksamheten inom djurens hälso- och sjukvård har utvecklats snabbt under de senaste årtiondena och som anförs i propositionen är lagstiftningen inte anpassad till nuvarande förhållanden. Inom dagens hälso- och sjukvård för djur arbetar, liksom inom humansjukvården, olika yrkeskategorier i arbetslag. Utbildningsnivån hos t.ex. djursjukvårdare har höjts betydligt så att de i dag utför åtgärder på djur som tidigare enbart gjordes av veterinärer. Samtidigt är det endast veterinärer som står under samhällets tillsyn och vars åtgärder kan bli föremål för behandling av Veterinära ansvarsnämnden. I praktiken innebär detta att veterinärer ansvarar för samtliga utförda behandlingar på t.ex. ett djursjukhus. Detta gäller oavsett om veterinären är närvarande eller inte. Lagstiftningsbehovet är därför omfattande. Utskottet anser därför, liksom regeringen, att den nuvarande lagen bör ersättas av en lag om yrkesverksamhet inom djurens hälso- och sjukvård som bättre speglar verksamheten inom området.

Den nya lagen bör syfta till att tillgodose samhällets mål om en god och säker vård av djur och en god djurhälsa. Lagen bör dessutom bidra till samhällets krav på ett gott djurskydd, ett gott smittskydd och säkra livsmedel.

Med att vården ska vara god och säker avses att det enskilda djuret som är sjukt eller skadat och i behov av vård ges adekvat behandling av personal med relevant utbildning och som har tillgång till ändamålsenlig utrustning. I begreppet god och säker vård ingår även att vården ska bedrivas med iakttagande av ett starkt djurskydd. Vid vård av svårt sjuka och skadade djur är det angeläget att en bedömning görs om det är djurskyddsmässigt acceptabelt att fortsätta en behandling av ett djur som t.ex. är utsatt för ett omfattande lidande eller om djuret bör avlivas. Med målet en god djurhälsa avses att verksamheten i sin helhet och vården av enskilda djur eller djurbesättningar bör bidra till ett allmänt gott djurhälsotillstånd i landet.

Utskottet anser i likhet med regeringen att begreppet djurens hälso- och sjukvård bör definieras som åtgärder som vidtas för att medicinskt förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom, skada eller därmed jämförligt tillstånd hos djur. Begreppet djurens hälso- och sjukvård ska som anförs i propositionen även inkludera utförande av operativa ingrepp på eller givande av injektioner till djur som utförs i andra syften än de som vidtas för att medicinskt förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom, skada eller därmed jämförligt tillstånd. Det kan bl.a. handla om avlivning av djur av skäl som inte är veterinärmedicinskt befogade och om kastrering av djur. Från definitionen ska dock djurförsök undantas.

Behörighetsreglering av vissa yrkesgrupper

Djursjukskötare

Som anförs i propositionen är djursjukvårdarnas arbetsuppgifter av stor betydelse för de övergripande målen en god och säker vård och ett gott djurhälsotillstånd. Såväl arbetsuppgifternas natur som utbildningens innehåll motiverar en behörighetsreglering i form av legitimation. Utskottet instämmer med regeringen och anser att det finns starka skäl att införa behörighetsreglering i form av legitimation för djursjukvårdare. I hög grad handlar det om att anpassa nuvarande lagstiftning till den verklighet som gäller för djurens hälso- och sjukvård. Genom legitimation av djursjukvårdare åstadkoms en situation på djursjukhus och kliniker som innebär att arbetet kan genomföras effektivt genom att djursjukvårdarnas kompetens bättre tas till vara. Den föreslagna lagstiftningen klargör ansvarsförhållanden och skapar en möjlighet att delegera arbetsuppgifter, vilket innebär en ökad trygghet inte bara för de aktuella yrkesgrupperna utan även för djurägarna.

I propositionen föreslås att yrkestiteln ska vara legitimerad djursjukskötare. Utskottet anser att yrkestiteln bör bidra till att den legitimerade yrkesgruppen klart kommer att kunna särskiljas från de djursjukvårdare som av olika skäl inte kommer att omfattas av behörighetsregleringen och därmed stå utanför kretsen av djurhälsopersonal. Den aktuella yrkesgruppen kommer att ha arbetsuppgifter och ansvar som i hög grad motsvarar humansjukvårdens sjuksköterskor. I motion 2008/09:MJ3 (s) föreslås att titeln ska vara legitimerad djursjuksköterska. Utskottet delar regeringens uppfattning att den behörighetsreglerade yrkestiteln ska vara den mer könsneutrala titeln djursjukskötare och avstyrker därmed motionen.

Hovslagare

I propositionen redovisas att hovslagaryrket redan i dag delvis är reglerat genom att det i djurskyddslagen finns en möjlighet att meddela bestämmelser om godkännande av hovslagare. Regeringen angav i förarbetena till bestämmelsen (prop. 1993/94:68 s. 28) att det är betydelsefullt att hovslageriverksamhet bedrivs på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt eftersom oriktigt utförda ingrepp kan medföra skada och lidande för djuren. Enligt Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:26) om godkännande av hovslagare kan hovslagare som genomgått godkänd utbildning, eller annan utbildning och examination som har bedömts vara likvärdig, godkännas. För godkännande krävs genomgången hovslagarutbildning som har godkänts av den ansvariga myndigheten eller utbildning och examination som av myndigheten bedömts ge motsvarande kunskaper. Den som har blivit godkänd får kalla sig certifierad hovslagare.

Det framgår av propositionen att systemet med certifiering av hovslagare inte fått något större genomslag i yrkeskåren. För närvarandet har endast ett fyrtiotal hovslagare av de mellan 1 000 och 2 000 hovslagare

som i varierande grad arbetar inom yrket ansökt om godkännande. Ett skäl till detta kan vara att när det gäller frågor om skyldigheter och ansvar för arbetsuppgifterna innebär det inte någon skillnad att vara certifierad eller inte för den enskilde hovslagaren.

Utskottet konstaterar att yrkesrollen som hovslagare är väl avgränsad och definierad och att det är ett yrke som förutsätter direktkontakt med djur och djurägare. Hovslagaryrket är vidare mycket självständigt och kräver kvalificerade bedömningar. Felaktigt utförda ingrepp kan leda till skada och lidande för djuret. Många verksamma hovslagare saknar dock formell utbildning.

Utskottet anser liksom regeringen att yrkesrollen motsvarar de krav som bör ställas på ett legitimationsyrke, men att utbildningskriteriet för legitimation för närvarande inte är uppfyllt i tillräckligt hög grad. Dagens utbildning är inte på högskolenivå och utbildningen vilar inte heller i första hand på vetenskaplig grund.

Utskottet anser dock att hovslagaryrket är av sådan karaktär att det bör komma i fråga för en behörighetsreglering med det ansvar och de skyldigheter som följer av en sådan reglering. En reglering kommer att vara positiv och öka tryggheten för såväl hovslagarna som djurägarna eftersom lagstiftningen innehåller tydliga bestämmelser avseende bl.a. ansvarsfrågor när en person som tillhör djurhälsopersonalen anlitas. Som regeringen föreslår ska en hovslagare av dessa skäl efter ansökan kunna godkännas som hovslagare. Ett sådant godkännande ska dock inte meddelas om det föreligger sådana förhållanden som innebär att ett godkännande skulle ha återkallats om sökanden varit godkänd. Utskottet tillstyrker regeringens förslag om ett skydd för beteckningen "godkänd hovslagare".

Utskottet anser att det är angeläget att de hovslagare som behörighetsregleras genom godkännande har en gedigen utbildning och dokumenterad praktisk erfarenhet av hovslagaryrket på det sätt som redovisas i propositionen. Rätten till godkännande bör som föreslås knytas till hovslagarexamen. Med detta ställningstagande anser utskottet att motion 2007/08: MJ230 (m) i sin helhet är tillgodosedd. Motionen bör lämnas utan vidare åtgärd.

Lagförslagen

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom de bedömningar som regeringen gjort i propositionen och tillstyrker regeringens förslag.

Under hanteringen av detta lagstiftningsärende har uppmärksamats att vissa redaktionella ändringar bör göras i 3 kap. 6 och 10 §§ i regeringens förslag till lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. I 3 kap. 6 § sista stycket bör i den föreslagna lagtexten ordet "sjukvården" ändras till "sjukvård" och i 3 kap. 10 § bör namnet på myndigheten vara Statens jordbruksverk. Vidare föreslår utskottet att rubriken i förslaget till lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. justeras. Utskottet tillstyrker med dessa redaktionella ändringar regeringens lagförslag i proposition 2008/09:94.

Hästregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion (s) om hästregister.

Motionen

Enligt motion 2008/09:MJ494 (s) yrkande 12 är registrering av hästar en åtgärd som kan underlätta i kampen mot smittsamma sjukdomar. I dag saknas kontroll över var de cirka 300 000 svenska hästarna finns. De flyttas ofta runt i landet, vilket ökar risken för spridning av smitta.

Utskottets ställningstagande

I Sverige har sedan 2002 gällt en skyldighet att skaffa pass till hästar födda efter den 1 mars 2002, jfr kommissionens beslut 93/623/EEG och 2000/68/EG, lag (1992:1683) om provtagning på djur, m.m., prop. 2000/01:60, bet. 2000/01:MJU14, rskr. 2000/01:193. Vidare har det krävts hästpass vid ägarbyte, införsel eller utförsel ur landet samt vid slakt. Från den 1 januari 2006 utökades kravet på hästpass till att gälla alla hästar (dvs. pass krävs oavsett hästens ålder, ras och användning). Enligt 14 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82, omtryckt SJVFS 2005:71) ska alla hästar åtföljas av en identitetshandling eller ett hästpass och registreras hos en av Jordbruksverket godkänd register- eller stambokförande förening. Hästpassen registreras och utfärdas av de rasföreningar och avelsorganisationer som finns. Svenska Hästavelsförbundet registrerar hästar som inte tillhör någon speciell ras eller vars härstamning är okänd.

Bakgrunden till systemet är enligt regeringens skrivelse (2003/04:54) Handlingsplan för åtgärder inom hästsektorn att man vill skydda konsumenterna mot skadliga restsubstanser från veterinärmedicinska läkemedel i hästkött (bet. 2003/04:MJU15). Hästpassbeslutet innebär att det blir möjligt att tillåta behandling av hästar med läkemedel som inte har prövats från restsubstanssynpunkt, under förutsättning att behandlingen noteras i hästens pass och att det av passet framgår att hästen inte ska användas för livsmedelsändamål. Även om systemet med hästpass inte har så stor betydelse ur livsmedelsperspektiv i Sverige, får hästpassen en positiv effekt på svensk hästhållning. Systemet medför att samtliga hästar på sikt kommer att vara registrerade och ha ett unikt identitetsnummer, vilket är av värde ur t.ex. avelsperspektiv.

Den 1 juli 2009 träder Europeiska kommissionens förordning 504/2008/EG av den 6 juni 2008 om tillämpning av rådets direktiv 90/426/EEG och 90/427/EEG avseende metoder för identifiering av hästdjur i kraft. Dessa bestämmelser innebär krav på att alla hästar i EU ska ha pass (med undantag för vildhästar samt hästar under ett år som förs till slakt direkt från uppfödaren) och vara märkta med mikrochip eller annan märkningsmetod

som gör det möjligt att identifiera hästen säkert. Rättsakten överlämnar till varje medlemsland att själv besluta om den information som rasföreningar och avelsorganisationer har ska samlas i en central databas.

Genom beslut den 26 februari 2009 överlämnade regeringen proposition 2008/09:143 Djurskyddskontrollregister till riksdagen. I propositionen föreslås att ett för landet centralt register med uppgifter om den som är föremål för djurskyddskontroll, ett s.k. djurskyddskontrollregister, ska inrättas. Syftet med ett centralt djurskyddskontrollregister är att det ska bidra till en effektivare kontroll på djurskyddsområdet och medföra en bättre samordning av kontrollmyndigheterna. Uppgifterna i registret ska även kunna användas till att förbättra kontrollen av de s.k. tvärvillkoren och olika ekonomiska stöd på jordbruksområdet. Ett sådant register kan enligt uppgift från Jordbruksverket innehålla vissa uppgifter om hästar.

Det anförda tillgodoser i huvudsak syftet med motion 2008/09: MJ494 (s) yrkande 12 om registrering av hästar. Motionen bör lämnas utan vidare åtgärd.

Reservationen

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Djursjukskötare, punkt 2 (s, v)

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Lena Hallengren (s), Helén Pettersson i Umeå (s) och Jacob Johnson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:MJ3.

Ställningstagande

Vi instämmer i att en ny lagstiftning behövs för att strukturera den ökande sektor som arbetar med djurhälsa och djurskydd. Fler yrkesgrupper inom djursjukvården bör legitimeras och få tydligare behörighet.

Regeringen föreslår att en ny yrkestitel införs för de legitimerade djursjukvårdarna, nämligen legitimerad djursjukskötare. Vi anser att det är en titel som kan skapa problem. Benämningen djurskötare inom djursjukvården – liksom benämningen skötare inom humanvården – används vid de arbeten som kräver minst utbildning. Regeringens förslag kan därför lätt leda till missförstånd om vilken kompetens personen i fråga har.

Utredningen Behörighet och ansvar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU2005:98), som ligger till grund för regeringens proposition, föreslår i sitt betänkande titeln legitimerad djursjuksköterska. Vi anser att det är en adekvat titel. Benämningen sjuksköterska är i dag väl etablerad inom humanvården för såväl manliga som kvinnliga utövare. Titeln visar också att ansvaret och befogenheterna är ungefär desamma som inom humansjukvården.

Regeringen bör återkomma med förslag om ändring i lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för att ändra yrkestiteln legitimerad djursjukskötare till legitimerad djursjuksköterska. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2008/09:94 Verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård:

Riksdagen antar regeringens förslag till

lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,

lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534),

lag om ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m.,

lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291),

lag om ändring i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn,

lag om ändring i läkemedelslagen (1992:859),

lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän,

lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,

lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning,

lag om ändring i smittskyddslagen (2004:168).

Följdmotionen

2008/09: MJ3 av Anders Ygeman m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om legitimering av djursjuksköterskor inom djurens hälso- och sjukvård.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08: MJ230 av Cecilia Widegren (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en certifiering av hovslagare.

Motion från allmänna motionstiden hösten 2008

2008/09: MJ494 av Anders Ygeman m.fl. (s):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett hästregister.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens syfte

1 § Denna lag syftar till att en god och säker vård av djur och en god djurhälsa uppnås. Lagen ska vidare bidra till att samhällets krav på djurskydd, smittskydd och livsmedelssäkerhet tillgodoses.

Lagens innehåll

2 § I lagen finns bestämmelser om

- skyldigheter och ansvar för djurhälsopersonal m.fl. (2 kap.),
- behörighetsregler (3 kap.),
- begränsningar i rätten att vidta hälso- och sjukvårdande åtgärder på djur (4 kap.),
- tillsyn (5 kap.),
- disciplinpåföljd och återkallelse av behörighet m.m. (6 kap.),
- Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård (7 kap.), och
- straffbestämmelser och överklagande m.m. (8 kap.).

Definitioner

3 § Med djurens hälso- och sjukvård avses i denna lag åtgärder som vidtas för att medicinskt förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom, skada eller därmed jämförligt tillstånd hos djur.

Med djurens hälso- och sjukvård jämställs även utförande av operativa ingrepp på eller givande av injektioner till djur i andra syften än de som följer av första stycket.

Djurförsök enligt 1 c § djurskyddslagen (1988:534) omfattas inte av begreppet.

4 § Med djurhälsopersonal avses i denna lag personer som utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och som

1. har legitimation enligt 3 kap. 1 §,
2. har godkännande enligt 3 kap. 5 eller 6 §,
3. enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av 3 kap. 9 § tillhandahåller tjänster inom yrket under ett tillfälligt besök i Sverige, eller

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer (EUT L 255, 30.9.2005, s. 22, Celex 32005L0036).

4. enligt föreskrifter som har utfärdats med stöd av 3 kap. 3 § har ett särskilt tillstånd att utöva veterinäryrket i den utsträckning som anges i varje särskilt fall.

2 kap. Skyldigheter och ansvar för djurhälsopersonal m.fl.

Allmänna skyldigheter

1 § Den som tillhör djurhälsopersonalen ska

1. fullgöra sina arbetsuppgifter i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet,
2. iaktta noggrannhet och omsorg vid utfärdande av intyg om djurs hälsotillstånd eller vård, och
3. föra journal över djurhälsovård och djursjukvård.

Ansvar m.m.

2 § Den som tillhör djurhälsopersonalen får enbart fullgöra uppgifter som han eller hon har kompetens för och bär själv ansvaret för hur han eller hon fullgör sina arbetsuppgifter.

3 § Om det är förenligt med kravet på en god och säker vård får den som tillhör djurhälsopersonalen överlåta en arbetsuppgift till någon annan som tillhör djurhälsopersonalen.

Den som överlåter en arbetsuppgift till någon annan som tillhör djurhälsopersonalen ansvarar för att denne har förutsättningar att fullgöra uppgiften. Om det behövs ska särskilda instruktioner lämnas.

Tystnadsplikt

4 § Den som inom enskild verksamhet tillhör eller har tillhört djurhälsopersonalen eller är eller har varit medhjälpare till sådan personal får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i sin yrkesutövning har fått veta om enskildas affärs- eller driftsförhållanden.

Som obehörigt röjande anses inte att någon fullgör sådan uppgiftsskyldighet som följer av lag eller förordning.

I det allmännas verksamhet gäller bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Bemyndigande

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. inskränkningar i rätten att överlåta arbetsuppgifter enligt 3 §, och
2. de ytterligare skyldigheter för djurhälsopersonalen som behövs för en god och säker vård.

3 kap. Behörighetsregler

Legitimation

1 § Legitimation för yrket ska efter ansökan meddelas den som har avlagt

1. veterinärexamen i Sverige (yrkestitel veterinär),
2. examen i djuromvårdnad från högskoleutbildning på grundnivå enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket (yrkestitel djursjukskötare).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om legitimation för den som har avlagt examen i djuromvårdnad och för den som har genomgått utbildning utomlands.

Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 6 kap. om sökanden varit legitimerad.

2 § Beteckningen legitimerad får i verksamheten inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som har fått legitimation enligt 1 §.

Rätt att utöva veterinäryrket

3 § Behörig att utöva yrke som veterinär är endast den som har

1. legitimation för yrket enligt 1 §,
2. rätt till sådan yrkesutövning enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 §, eller
3. särskilt tillstånd att utöva yrket enligt föreskrifter meddelade med stöd av andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om särskilt tillstånd att utöva veterinäryrket i den utsträckning som anges i varje särskilt fall.

Skyddad yrkestitel

4 § En yrkestitel enligt 1 § (skyddad yrkestitel) får användas i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård endast av den som enligt nämnda paragraf har legitimation för yrket eller av den som enligt föreskrifter meddelade med stöd av 3 § andra stycket eller 9 § har rätt att utöva veterinäryrket.

Den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel får inte heller använda en titel som kan förväxlas med en sådan.

Godkännande som hovslagare och för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård

5 § Godkännande som hovslagare får meddelas efter ansökan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Beteckningen godkänd hovslagare får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

6 § Den som har legitimation enligt lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får efter ansökan godkännas för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka yrken som kan komma i fråga för godkännande enligt första stycket, och
2. vilken utbildning eller praktisk erfarenhet som krävs för sådant godkännande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om godkännande för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård för den som har genomgått utbildning utomlands eller har behörighet att utöva yrket i ett annat land.

Beteckningen godkänd för verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvården användas endast av den som fått godkännande enligt första stycket.

7 § Godkännande som hovslagare eller för yrkesverksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får inte meddelas om förhållandena är sådana att godkännandet skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 6 kap. om sökanden hade varit godkänd.

Specialistkompetens

8 § En veterinär får efter ansökan godkännas som specialist.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken vidareutbildning som krävs för sådant godkännande.

Endast den veterinär som är godkänd som specialist inom viss gren av veterinäryrket får i verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ange att han eller hon är specialist inom den gren som avses med specialiteten (skyddad specialistbeteckning).

Tillfälligt utövande av tjänster

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om yrken som omfattas av detta kapitel meddela föreskrifter om tillfälligt tillhandahållande av tjänster, utan svensk legitimation eller svenskt godkännande för yrket, för yrkesutövare som är etablerade i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz.

Bestämmelser om förfarandet

10 § Ansökningar om legitimation, särskilt tillstånd att utöva yrke, godkännande och specialistkompetens prövas av Statens jordbruksverk.

11 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för handläggning av ärenden enligt detta kapitel.

4 kap. Begränsningar i rätten att vidta hälso- och sjukvårdande åtgärder på djur

1 § Den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får inte

1. behandla djur som det finns anledning att misstänka har angripits av sjukdom på vilken epizootilagen (1999:657) eller zoonoslagen (1999:658) är tillämplig,

2. utföra operativa ingrepp på eller ge injektioner till djur eller utföra annan behandling som kan orsaka ett lidande som inte är obetydligt, eller

3. behandla djur under allmän bedövning eller under lokal bedövning genom injektion.

2 § Vad som sägs i 1 § 2 och 3 gäller inte brådskande åtgärder som vidtas i syfte att rädda djurets liv eller att lindra dess lidande.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ytterligare undantag från 1 §.

5 kap. Tillsyn

Tillsynsmyndigheter

1 § Den som tillhör djurhälsopersonalen står vid utövande av verksamhet enligt denna lag under tillsyn av Jordbruksverket och länsstyrelsen (tillsynsmyndigheter). Regeringen meddelar närmare föreskrifter om ansvarsfördelningen mellan tillsynsmyndigheterna.

2 § En tillsynsmyndighet ska genom rådgivning, information och på annat sätt underlätta för dem som tillhör djurhälsopersonalen att fullgöra sina skyldigheter enligt lagen samt de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Tillsynsmyndighetens befogenheter

3 § Tillsynsmyndigheten har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att

1. på begäran få upplysningar av den som tillhör djurhälsopersonalen,

2. få ta del av eller tillfälligt omhänderta handlingar, prover och annat material som rör verksamheten, och

3. få tillträde till områden, anläggningar, byggnader och andra utrymmen som används i verksamheten och där besiktiga djur, göra undersökningar och ta prover.

Skyldigheter för djurhälsopersonalen

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som tillhör djurhälsopersonalen är skyldig att lämna kontaktuppgifter till tillsynsmyndigheten.

5 § Den som är föremål för tillsyn ska tillhandahålla den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras.

Hjälp av polismyndigheten

6 § Polismyndigheten ska lämna tillsynsmyndigheten den hjälp som behövs vid tillsynen.

Hjälp enligt första stycket får begäras endast om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Åtgärder mot djurhälsopersonal

7 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att lagen och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

Förelägganden får förenas med vite. Om tillsynsmyndigheten har anledning att misstänka att någon har begått en gärning som kan föranleda straff, får myndigheten dock inte vid vite förelägga den misstänkte att medverka i utredningen.

8 § Om Jordbruksverket anser att det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 6 kap., ska verket anmäla detta hos Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

Om länsstyrelsen anser att det finns skäl för disciplinpåföljd enligt 6 kap. 1 § ska länsstyrelsen anmäla detta hos Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

9 § Om en tillsynsmyndighet finner att någon som tillhör djurhälsopersonalen är skäligen misstänkt för att i sin yrkesutövning ha begått ett brott för vilket det är föreskrivet fängelse, ska myndigheten, om inte annat följer av 7 kap. 15 §, göra anmälan till åtal.

6 kap. Disciplinpåföljd och återkallelse av behörighet m.m.

Disciplinpåföljd

1 § Om någon som tillhör djurhälsopersonalen uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter sina skyldigheter vid verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får disciplinpåföljd åläggas. Om felet med hänsyn till

samtliga omständigheter är ringa eller om det framstår som ursäktligt får disciplinpåföljd underlåtas.

Disciplinpåföljd är erinran eller varning.

Disciplinpåföljd får inte meddelas någon för att han eller hon har åsidosatt sina skyldigheter enligt första stycket till följd av deltagande i strejk eller i en därmed jämförlig stridsåtgärd.

2 § Om någon som tillhör djurhälsopersonalen har anmälts till åtal, får ett disciplinärt förfarande enligt 1 § inte inledas eller fortsättas i fråga om den förseelse som avses med åtgärden. Underrättelse om anmälan enligt 7 kap. 9 § får dock ske.

Om en gärning har prövats i straffrättslig ordning, får ett förfarande enligt 1 § om disciplinpåföljd inledas eller fortsättas endast om gärningen, av någon annan orsak än bristande bevisning, inte har ansetts vara något brott.

3 § Disciplinpåföljd får inte åläggas någon om han eller hon inte inom två år efter förseelsen har underrättats om anmälan.

Disciplinpåföljd får inte åläggas senare än tio år efter förseelsen.

4 § Den som har överträtt ett vitesföreläggande som meddelats med stöd av 5 kap. 7 § får inte åläggas disciplinpåföljd för en förseelse som omfattas av föreläggandet.

Prövotid

5 § En prövotid om tre år kan beslutas för den som fått legitimation eller annan behörighet att utöva yrke enligt denna lag,

1. om han eller hon varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig vara olämplig att utöva yrket och varning inte framstår som en tillräckligt ingripande åtgärd, eller

2. om det kan befaras att han eller hon på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kommer att kunna utöva sitt yrke tillfredsställande.

Återkallelse av legitimation och annan behörighet

6 § Legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke enligt denna lag ska återkallas om den legitimerade eller den som fått behörigheten

1. varit grovt oskicklig vid utövning av sitt yrke inom djurens hälso- och sjukvård eller på annat sätt visat sig vara uppenbart olämplig att utöva yrket,

2. på grund av sjukdom eller någon liknande omständighet inte kan utöva yrket tillfredsställande,

3. begär att legitimationen eller behörigheten återkallas, eller

4. meddelats beslut om prövotid enligt 5 § 1 och under prövotiden på nytt varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig vara olämplig att utöva yrket.

Om det finns särskilda skäl får återkallelse underlåtas i fall som avses i första stycket 4, varvid beslut om provotid kan meddelas ytterligare en gång.

Har någon som har fått legitimation eller annan behörighet i Sverige på grund av auktorisation i ett annat land förlorat denna auktorisation, ska legitimationen eller behörigheten återkallas.

7 § Om det finns grundad anledning att anta att en yrkesutövares legitimation eller annan behörighet bör återkallas enligt 6 § första stycket 2, får yrkesutövaren föreläggas att låta sig undersökas av den läkare som anvisas honom eller henne.

Om ett föreläggande om läkarundersökning har beslutats, får legitimationen eller behörigheten återkallas för tiden till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt.

Har yrkesutövaren inte följt ett föreläggande om läkarundersökning inom ett år från det att han eller hon fick del av detta, får legitimationen eller behörigheten återkallas.

Begränsning av förskrivningsrätt

8 § Om en veterinär missbrukar sin behörighet att förskriva narkotiska eller alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit, får denna behörighet dras in eller begränsas. Behörigheten får också dras in eller begränsas om veterinären själv begär det.

9 § Om det finns sannolika skäl för misstanke om sådant missbruk som avses i 8 §, får behörigheten dras in eller begränsas till dess frågan om indragningen eller begränsningen har prövats slutligt.

Ett beslut enligt första stycket gäller i högst sex månader. Om det finns särskilda skäl, får beslutets giltighet förlängas med ytterligare högst sex månader.

Ny behörighet

10 § Har en legitimation eller annan behörighet återkallats, eller har en behörighet att förskriva narkotiska eller alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit dragits in eller begränsats, ska en ny legitimation respektive behörighet meddelas efter ansökan när förhållandena medger det.

7 kap. Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård

Sammansättning och beslutförhet m.m.

1 § Frågor om disciplinpåföljd enligt denna lag samt frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ prövas av Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård.

2 § Ansvarsnämnden består av ordförande och sju andra ledamöter.

Ordföranden ska vara eller ha varit ordinarie domare. Två ledamöter ska vara veterinärer. Övriga ledamöter utses bland personer som har erfarenhet från djurens hälso- och sjukvård och bland personer som har insikt i djurhållning samt bland personer som kan anses företräda allmänhetens intressen.

Regeringen utser ordföranden, övriga ledamöter och, i den utsträckning det behövs, ersättare för dem. För ersättare gäller vad som sägs om ledamöter.

3 § Ansvarsnämnden är beslutför med ordföranden och minst fem andra ledamöter.

Ordföranden får ensam fatta beslut

1. som innebär att ett ärende avgörs i sak, om det är uppenbart att ärendet inte kan leda till någon påföljd och om ärendet inte heller rör ansökan om att återfå legitimation eller annan behörighet, eller

2. som inte innefattar ett slutligt avgörande i sak, dock inte beslut om föreläggande att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket eller om tillfällig indragning eller begränsning enligt 6 kap. 9 § eller om utdömmande av vite enligt 11 § andra stycket i detta kapitel.

Ärenden som har avgjorts av ordföranden ensam ska anmälas vid nästa sammanträde med nämnden.

4 § I fråga om jäv mot ledamot i ansvarsnämnden ska bestämmelserna i 4 kap. rättegångsbalken om jäv mot domare tillämpas.

5 § Om det framkommer skiljaktig mening vid en överläggning i ansvarsnämnden, ska bestämmelserna i 29 kap. rättegångsbalken om omröstning i domstol med endast lagfarna ledamöter tillämpas. Ordföranden säger sin mening först.

Handläggning i ansvarsnämnden

6 § Ärenden om disciplinpåföljd ska tas upp på anmälan av en tillsynsmyndighet eller av ägaren eller annan som har det eller de djur som saken gäller i sin vård. Har både Jordbruksverket och länsstyrelsen anmält ett ärende, för verket det allmännas talan vid ansvarsnämnden.

Frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ ska tas upp på anmälan av Jordbruksverket eller på ansökan av den som saken gäller.

Bestämmelser om rätt för Riksdagens ombudsmän och för Justitiekanslern att göra anmälan i sådana ärenden som avses i första och andra styckena samt om handläggningen av sådana ärenden finns i 6 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i 6 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn.

7 § Ansökan eller anmälan ska göras skriftligen.

8 § Är en anmälan så ofullständig att den inte kan läggas till grund för en prövning i sak, ska ansvarsnämnden förelägga anmälaren att inom viss tid avhjälpa bristen. Om anmälaren inte följer föreläggandet, får anmälan avvisas. Vad som sägs om anmälan gäller också i fråga om ansökan.

9 § En anmälan enligt 6 § och det som hör till handlingen ska snarast överlämnas till den som anmälan avser. Mottagaren ska föreläggas att svara inom viss tid.

Underrättelse enligt första stycket behövs inte om det är uppenbart att anmälan inte kan bifallas eller att underrättelsen är onödig.

10 § Förfarandet hos ansvarsnämnden är skriftligt. Muntlig förhandling får dock förekomma när det kan antas vara till fördel för utredningen.

11 § Ansvarsnämnden ska se till att varje ärende blir tillräckligt utrett. Överflödiga utredningar ska avvisas.

Ansvarsnämnden får förelägga den som innehar journaler och andra handlingar som behövs för utredningen att ge in dessa. Föreläggandet får förenas med vite.

12 § Om en fråga kräver särskild sakkunskap får ansvarsnämnden anlita även andra sakkunniga än myndigheter i frågan.

Beträffande sådana sakkunniga tillämpas 40 kap. 2–7 och 12 §§ rättegångsbalken. Sakkunniga har rätt till ersättning av allmänna medel för sitt uppdrag. Ansvarsnämnden får bevilja förskott på sådan ersättning.

13 § Till muntlig förhandling ska parterna kallas. En enskild får kallas att inställa sig personligen vid påföljd att det inte utgör hinder för ärendets vidare handläggning och avgörande om han eller hon uteblir.

En enskild part, som har inställt sig till en muntlig förhandling, får av ansvarsnämnden beviljas skälig ersättning av allmänna medel för kostnader för resa och uppehälle. Nämnden får bevilja förskott på ersättningen. Närmare bestämmelser om ersättning och förskott meddelas av regeringen.

14 § Bestämmelserna i 20 och 21 §§ förvaltningslagen (1986:223) ska tillämpas även på beslut enligt 6 kap. 7 § första och andra styckena samt 9 § första stycket.

15 § Om ansvarsnämnden i ett ärende anser att det finns förutsättningar för anmälan till åtal som anges i 5 kap. 9 §, ska nämnden göra en sådan anmälan.

8 kap. Straffbestämmelser och överklagande m.m.

Straffbestämmelser

1 § Om någon, vars legitimation som veterinär har återkallats eller vars behörighet att utöva veterinäryrket av annan anledning har upphört, obehörigen och mot ersättning utövar veterinäryrket, döms han eller hon för obehörig utövning av veterinäryrket till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma gäller en veterinär med begränsad behörighet som bryter mot de villkor som gäller för behörigheten.

2 § En veterinär som bryter mot 3 kap. 8 § tredje stycket döms till böter.

3 § Den som bryter mot bestämmelserna i 3 kap. 2 eller 4 §, 5 § tredje stycket eller 6 § fjärde stycket döms till böter.

4 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen vid yrkesmässig verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 4 kap. 1 §, eller

2. tillfogar ett djur lidande eller skada, som inte är ringa, eller framkallar fara för sådan effekt, oavsett om lidandet, skadan eller faran orsakats av olämplig behandling eller genom avbrott i eller dröjsmål med veterinär vård.

Den omständigheten att någon på grund av brist i utbildning och erfarenhet inte kunnat inse sjukdomens natur eller förutse lidandet, skadan eller faran befriar honom eller henne inte från ansvar.

Ansvar ska inte dömas ut enligt denna paragraf om gärningen är belagd med straff enligt 1 §.

5 § Till ansvar enligt 1–4 §§ ska inte dömas om gärningen är belagd med strängare straff i annan lag.

Överklagande av ansvarsnämndens beslut

6 § Ansvarsnämndens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

7 § Ansvarsnämndens beslut får överklagas även av

1. Jordbruksverket, eller

2. den länsstyrelse som varit yrkesutövarens motpart i nämnden, om beslutet har gått länsstyrelsen emot.

Bestämmelser om rätt för Riksdagens ombudsmän och för Justitiekanslern att söka ändring i beslut om disciplinpåföljd, prövotid eller i behörighetsfråga med anledning av fel i yrkesutövningen finns i 7 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i 7 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn. Sådant överklagande ska ske inom tre veckor från det att beslutet meddelades.

8 § Beslut av ansvarsnämnden som inte innebär att ett ärende avgörs får överklagas endast i samband med överklagande av det slutliga beslutet i ärendet.

Ett beslut som inte är slutligt får dock överklagas särskilt när ansvarsnämnden har

1. ogillat en invändning om jäv mot ledamot av nämnden eller en invändning om att det finns hinder mot prövningen,

2. avvisat ett ombud eller ett biträde,

3. förordnat om saken i avvaktan på att ärendet avgörs,

4. förelagt någon att genomgå läkarundersökning enligt 6 kap. 7 § första stycket,

5. förelagt någon vid vite enligt 7 kap. 11 § andra stycket att inkomma med journaler eller andra handlingar,

6. dömt ut vite, eller

7. förordnat om ersättning för någons medverkan i ärendet.

9 § Beslut i frågor som avses i 6 kap. 5–10 §§ gäller omedelbart om inte annat anges i beslutet.

Har en domstol efter överklagande beslutat om inhibition av ett beslut om prövotid, men därefter ändå fastställt beslutet, ska den tid under vilken beslutet varit inhiberat räknas av från prövotiden.

10 § Anmälaren är motpart till den yrkesutövare som har överklagat ansvarsnämndens eller domstols slutliga beslut enligt denna lag. Om en enskild har anmält disciplinärendet är också Jordbruksverket yrkesutövarens motpart. Om Jordbruksverket har överklagat beslutet, förs det allmänna talan av verket.

Vad som sägs i första stycket gäller inte om Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern har överklagat ansvarsnämndens eller en domstols beslut.

Bestämmelsen i 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291) om förvaltningsmyndighets partställning gäller inte i fråga om mål där ansvarsnämnden fattat beslut enligt denna lag.

Överklagande av Jordbruksverkets och länsstyrelsens beslut

11 § Jordbruksverkets eller länsstyrelsens beslut i ett särskilt fall får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om beslutet gäller

1. legitimation, särskilt tillstånd att utöva yrke, godkännande och specialistkompetens enligt 3 kap., eller

2. föreläggande enligt 5 kap. 7 §.

Andra beslut av Jordbruksverket eller länsstyrelsen enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

12 § Beslut som Jordbruksverket, länsstyrelsen eller allmän förvaltningsdomstol meddelar med stöd av denna lag gäller omedelbart om inte annat bestäms.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010, då lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket ska upphöra att gälla.

2. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om ansökningar om legitimation som djursjukskötare som görs före utgången av 2014 meddela föreskrifter om vilka yrkeskvalifikationer som ska anses vara likvärdiga med en sådan examen som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2 denna lag.

3. Beslut om prövotid får inte meddelas enbart på grundval av omständigheter som hänför sig till tid före lagens ikraftträdande.

4. För förseelser som begåtts före denna lags ikraftträdande ska bestämmelserna om preskription i 12 § lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket tillämpas.

5. I fråga om ärenden som har anmälts till Veterinära ansvarsnämnden före den 1 januari 2010 gäller 23 och 32 §§ lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket.

6. Vid handläggningen av ärenden där beslut av Veterinära ansvarsnämnden har överklagats före den 1 januari 2010 gäller 35 § lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket.

2 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534)

Härigenom föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (1988:534)¹
dels att 12 a § ska upphöra att gälla,
dels att 11 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 28 a §, samt närmast före
 28 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §²

För operativa ingrepp på eller injektioner till djur skall en veterinär anlitas. Detsamma gäller vid annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur, om behandlingen kan orsaka lidande som inte är obetydligt.

En veterinär eller någon annan som tillhör djurhälsopersonalen enligt lagen (200y:x) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska anlitas, om någon av följande åtgärder behöver vidtas:

1. operativa ingrepp på eller injektioner till djur,

2. annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur, om behandlingen kan orsaka lidande som inte är obetydligt, eller

3. behandling under allmän bedövning eller under lokal bedövning genom injektion.

Första stycket gäller inte om behandlingen är så brådskande att en veterinär inte hinner anlitas.

Första stycket gäller inte brådskande åtgärder som vidtas i syfte att rädda djurets liv eller att lindra dess lidande.

I sådan verksamhet som har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd får injektioner ges och ingrepp och behandlingar utföras också av den som har föreskriven utbildning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från första stycket.

Anmälan om vanvård m.m.

28 a §

*Om den som tillhör djurhälso-
 personalen i sin yrkesutövning
 finner anledning att anta att djur
 inte hålls eller sköts i enlighet med
 denna lag, de föreskrifter som har
 meddelats med stöd av lagen eller*

¹ Lagen omtryckt 2003:1077.

² Senaste lydelse 2007:362.

de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, ska denne anmäla detta till kontrollmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

3 Förslag till ändring i lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m.

Härigenom föreskrivs att 5 c § lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd begränsat eller dragit in en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva teknisk sprit enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får sådan teknisk sprit på ordination av läkaren eller tandläkaren inte lämnas ut. Detsamma gäller när *Veterinära ansvarsnämnden* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva teknisk sprit.

Föreslagen lydelse

5 c §¹

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd begränsat eller dragit in en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva teknisk sprit enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får sådan teknisk sprit på ordination av läkaren eller tandläkaren inte lämnas ut. Detsamma gäller när *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva teknisk sprit.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 1998:536.

4 Förslag till lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Häriigenom föreskrivs att 35 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 §¹

Ett överklagande av kammarrättens beslut i ett mål som har väckts hos kammarrätten genom överklagande, underställning eller ansökan prövas av Regeringsrätten endast om Regeringsrätten har meddelat prövningstillstånd.

Meddelas inte prövningstillstånd, står kammarrättens beslut fast. En upplysning om detta *skall* tas in i Regeringsrättens beslut.

Meddelas inte prövningstillstånd, står kammarrättens beslut fast. En upplysning om detta *skall* tas in i Regeringsrättens beslut.

Vad som sägs i första stycket gäller inte

1. talan som Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern för i mål om disciplinansvar eller om återkallelse eller begränsning av behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården *eller* detaljhandeln med läkemedel *eller om återkallelse av behörighet att utöva veterinäryrket,*

1. talan som Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern för i mål om disciplinansvar eller om återkallelse eller begränsning av behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården, detaljhandeln med läkemedel *eller djurens hälso- och sjukvård,*

2. talan som Justitiekanslern för i mål enligt kreditupplysningslagen (1973:1173), inkassolagen (1974:182) eller lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 1999:98.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn

Härigenom föreskrivs att 6 och 7 §§ lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Har befattningshavare åsidosatt vad som åligger honom i hans tjänst och kan felet beivras genom disciplinärt förfarande, får Justitiekanslern göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om disciplinpåföljd. Om den som är legitimerad eller annars behörig att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården eller detaljhandeln med läkemedel eller yrke *som veterinär* har varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva detta, får Justitiekanslern göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om återkallelse av legitimationen eller behörigheten. Motsvarande anmälan får göras i fråga om begränsning av sådan legitimerad yrkesutövares behörighet, om denne har missbrukat sin behörighet på något annat sätt. Om den som är legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, tandvården *eller* detaljhandeln med läkemedel varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva yrket, får Justitiekanslern göra anmälan i fråga om prövotid till den som har befogenhet att besluta därom.

Föreslagen lydelse

6 §¹

Har befattningshavare åsidosatt vad som åligger honom i hans tjänst och kan felet beivras genom disciplinärt förfarande, får Justitiekanslern göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om disciplinpåföljd. Om den som är legitimerad eller annars behörig att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården eller detaljhandeln med läkemedel eller yrke *inom djurens hälso- och sjukvård* har varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva detta, får Justitiekanslern göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om återkallelse av legitimationen eller behörigheten. Motsvarande anmälan får göras i fråga om begränsning av sådan legitimerad yrkesutövares behörighet, om denne har missbrukat sin behörighet på något annat sätt. Om den som är legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, tandvården, detaljhandeln med läkemedel *eller djurens hälso- och sjukvård* varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva yrket, får Justitiekanslern göra anmälan i fråga om prövotid till den som har befogenhet att besluta därom.

Anser Justitiekanslern det vara påkallat att befattningshavare avskedas eller avstänges från sin tjänst på grund av brottslig gärning eller grov

¹ Senaste lydelse 1998:541.

eller upprepad tjänsteförseelse, får han göra anmälan härom till den som har befogenhet att besluta om sådan åtgärd.

När Justitiekanslern har gjort anmälan i ett sådant ärende som avses i första eller andra stycket *skall* han i ärendet få tillfälle att komplettera egen utredning och att yttra sig över utredning som har tillförts ärendet av någon annan samt att närvara, om muntligt förhör hålls. Vad som nu sagts gäller dock inte ärenden om avstängning.

När Justitiekanslern har gjort anmälan i ett sådant ärende som avses i första eller andra stycket *ska* han i ärendet få tillfälle att komplettera egen utredning och att yttra sig över utredning som har tillförts ärendet av någon annan samt att närvara, om muntligt förhör hålls. Vad som nu sagts gäller dock inte ärenden om avstängning.

7 §²

Har myndighet meddelat beslut mot befattningshavare i ärende om tillämpningen av särskilda bestämmelser för offentliga tjänstemän i lag eller annan författning om disciplinansvar eller om avskedande eller avstängning från tjänsten på grund av brottslig gärning eller tjänsteförseelse, får Justitiekanslern föra talan vid domstol om ändring i beslutet. Detsamma gäller i fråga om myndighets beslut i ärende om disciplinansvar mot den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen eller *är veterinär, krigsman eller disciplinansvarig enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. samt i fråga om myndighets beslut i ärende om prövotid eller sådan behörighetsfråga som avses i 6 § första stycket. Närmare bestämmelser om sådan talan meddelas i lag eller annan författning.*

Har myndighet meddelat beslut mot befattningshavare i ärende om tillämpningen av särskilda bestämmelser för offentliga tjänstemän i lag eller annan författning om disciplinansvar eller om avskedande eller avstängning från tjänsten på grund av brottslig gärning eller tjänsteförseelse, får Justitiekanslern föra talan vid domstol om ändring i beslutet. Detsamma gäller i fråga om myndighets beslut i ärende om disciplinansvar mot den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen eller *djurhälsopersonalen eller är krigsman eller disciplinansvarig enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. samt i fråga om myndighets beslut i ärende om prövotid eller sådan behörighetsfråga som avses i 6 § första stycket. Närmare bestämmelser om sådan talan meddelas i lag eller annan författning.*

Har befattningshavare enligt vad därom är föreskrivet sökt ändring vid domstol i beslut som avses i första stycket och har beslutet tillkommit efter anmälan av Justitiekanslern, företräder Justitiekanslern det allmänna som befattningshavarens motpart i tvisten. Detsamma gäller, om Justitiekanslern har sökt ändring i beslutet.

Vad i lag eller annan författning är föreskrivet om arbetsgivare

Vad i lag eller annan författning är föreskrivet om arbetsgivare *ska*

² Senaste lydelse 1998:541.

skall i fråga om tvister som avses i denna paragraf äga motsvarande tillämpning på Justitiekanslern. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § och 5 kap. 1 § första stycket lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister *skall* dock ej tillämpas i fråga om tvist i vilken Justitiekanslern för talan.

i fråga om tvister som avses i denna paragraf äga motsvarande tillämpning på Justitiekanslern. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § och 5 kap. 1 § första stycket lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister *ska* dock ej tillämpas i fråga om tvist i vilken Justitiekanslern för talan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

6 Förslag till lag om ändring i läkemedelslagen (1992:859)

Härigenom föreskrivs att 22 c § läkemedelslagen (1992:859) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd begränsat eller dragit in en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva alkoholhaltiga läkemedel enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, får sådant läkemedel på ordination av läkaren eller tandläkaren inte lämnas ut. Detsamma gäller när *Veterinära ansvarsnämnden* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva alkoholhaltiga läkemedel.

Föreslagen lydelse

22 c §¹

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd begränsat eller dragit in en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva alkoholhaltiga läkemedel enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, får sådant läkemedel på ordination av läkaren eller tandläkaren inte lämnas ut. Detsamma gäller när *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva alkoholhaltiga läkemedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 1998:537.

7 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän

Härigenom föreskrivs att 6 och 7 §§ lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Ombudsman avgör ärende genom beslut, vari han får uttala sig om huruvida åtgärd av myndighet eller befattningshavare strider mot lag eller annan författning eller annars är felaktig eller olämplig. Ombudsman får även göra sådana uttalanden som avser att främja enhetlig och ändamålsenlig rättstillämpning.

Ombudsman får som särskild åklagare väcka åtal mot befattningshavare som genom att åsidosätta vad som åligger honom i tjänsten eller uppdraget har begått annan brottslig gärning än tryckfrihetsbrott eller yttrandefrihetsbrott. Ger utredningen i ärende ombudsman anledning anta att sådan brottslig gärning begåtts, tillämpas vad som föreskrivs i lag om förundersökning, åtal och åtalsunderlåtelse samt om allmän åklagares befogenheter i övrigt i fråga om brott under allmänt åtal. I mål som har väckts vid tingsrätt bör talan fullföljas till Högsta domstolen endast om synnerliga skäl föranleder det.

Om befattningshavare genom att åsidosätta vad som åligger honom i tjänsten eller uppdraget gjort sig skyldig till fel, som kan beivras genom disciplinärt förfarande, får ombudsman göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om disciplinpåföljd. Om den som är legitimerad eller annars behörig att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården *eller* detaljhandeln med läkemedel *eller yrke som veterinär* har varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva detta, får ombudsman göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om återkallelse av legitimationen eller behörigheten. Motsvarande anmälan får göras i fråga om begränsning av sådan legitimerad yrkesutövares behörighet, om denne har missbrukat sin behörig-

Om befattningshavare genom att åsidosätta vad som åligger honom i tjänsten eller uppdraget gjort sig skyldig till fel, som kan beivras genom disciplinärt förfarande, får ombudsman göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om disciplinpåföljd. Om den som är legitimerad eller annars behörig att utöva yrke inom hälso- och sjukvården, tandvården, detaljhandeln med läkemedel *eller inom djurens hälso- och sjukvård* har varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke eller på annat sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva detta, får ombudsman göra anmälan till den som har befogenhet att besluta om återkallelse av legitimationen eller behörigheten. Motsvarande anmälan får göras i fråga om begränsning av sådan legitimerad yrkesutövares behörighet, om denne har missbrukat sin behörig-

¹ Senaste lydelse 1998:540.

het på något annat sätt. Om den som är legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, tandvården *eller* detaljhandeln med läkemedel varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva yrket, får ombudsman göra anmälan i fråga om prøvotid till den som har befogenhet att besluta därom.

het på något annat sätt. Om den som är legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården, tandvården, detaljhandeln med läkemedel *eller djurens hälso- och sjukvård* varit oskicklig vid utövning av sitt yrke eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva yrket, får ombudsman göra anmälan i fråga om prøvotid till den som har befogenhet att besluta därom.

Anser ombudsman det vara påkallat att befattningshavare avskedas eller avstängs från sin tjänst på grund av brottslig gärning eller grov eller upprepad tjänsteförseelse, får han göra anmälan härom till den som har befogenhet att besluta om sådan åtgärd.

När ombudsman har gjort anmälan i ett sådant ärende som avses i tredje eller fjärde stycket *skall* han i ärendet få tillfälle att komplettera egen utredning och att yttra sig över utredning som har tillförts ärendet av någon annan samt att närvara, om muntligt förhör hålls. Vad som nu har sagts gäller dock inte ärenden om avstängning.

När ombudsman har gjort anmälan i ett sådant ärende som avses i tredje eller fjärde stycket *ska* han i ärendet få tillfälle att komplettera egen utredning och att yttra sig över utredning som har tillförts ärendet av någon annan samt att närvara, om muntligt förhör hålls. Vad som nu har sagts gäller dock inte ärenden om avstängning.

7 §²

Har myndighet meddelat beslut mot befattningshavare i ärende om tillämpningen av särskilda bestämmelser för tjänstemän i lag eller annan författning om disciplinansvar eller om avskedande eller avstängning från tjänsten på grund av brottslig gärning eller tjänsteförseelse, får ombudsman föra talan vid domstol om ändring i beslutet. Detsamma gäller i fråga om myndighets beslut i ärende om disciplinansvar mot den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen *eller är veterinär*, krigsman eller disciplinansvarig enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. samt i fråga om myndighets beslut i

Har myndighet meddelat beslut mot befattningshavare i ärende om tillämpningen av särskilda bestämmelser för tjänstemän i lag eller annan författning om disciplinansvar eller om avskedande eller avstängning från tjänsten på grund av brottslig gärning eller tjänsteförseelse, får ombudsman föra talan vid domstol om ändring i beslutet. Detsamma gäller i fråga om myndighets beslut i ärende om disciplinansvar mot den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen *eller är djurhälsopersonalen eller är krigsman* eller disciplinansvarig enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m. samt i fråga om

² Senaste lydelse 1998:540.

ärende om prövotid eller sådan behörighetsfråga som avses i 6 § tredje stycket. Närmare bestämmelser om sådan talan meddelas i lag eller annan författning.

myndighets beslut i ärende om prövotid eller sådan behörighetsfråga som avses i 6 § tredje stycket. Närmare bestämmelser om sådan talan meddelas i lag eller annan författning.

Har befattningshavare enligt vad därom är föreskrivet sökt ändring vid domstol i beslut som avses i första stycket och har beslutet tillkommit efter anmälan av ombudsman, företräder ombudsmannen det allmänna som befattningshavarens motpart i tvisten. Detsamma gäller, om ombudsmannen har sökt ändring i beslutet.

Vad i lag eller annan författning är föreskrivet om arbetsgivare *skall* i fråga om tvister som avses i denna paragraf äga motsvarande tillämpning på ombudsman. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § och 5 kap. 1 § första stycket lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister *skall* dock ej tillämpas i fråga om tvist i vilken ombudsman för talan.

Vad i lag eller annan författning är föreskrivet om arbetsgivare *ska* i fråga om tvister som avses i denna paragraf äga motsvarande tillämpning på ombudsman. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § och 5 kap. 1 § första stycket lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister *ska* dock ej tillämpas i fråga om tvist i vilken ombudsman för talan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika

Häri genom föreskrivs att 6 § lagen (1992:860) om kontroll av narkotika ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Narkotiska läkemedel får lämnas ut endast efter förordnande av läkare, tandläkare eller veterinär. Sådant förordnande *skall* ske med största försiktighet.

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd dragit in eller begränsat en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva narkotiska läkemedel enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får sådant läkemedel inte lämnas ut på ordination av läkaren eller tandläkaren. Detsamma gäller om *Veterinära ansvarsnämnden* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva narkotiska läkemedel.

Föreslagen lydelse

6 §¹

Narkotiska läkemedel får lämnas ut endast efter förordnande av läkare, tandläkare eller veterinär. Sådant förordnande *ska* ske med största försiktighet.

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd dragit in eller begränsat en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva narkotiska läkemedel enligt 5 kap. 11 eller 12 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får sådant läkemedel inte lämnas ut på ordination av läkaren eller tandläkaren. Detsamma gäller om *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård* dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva narkotiska läkemedel.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹Senaste lydelse 1998:538.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:260) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1994:260) om offentlig anställning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §¹

Föreskrifterna i 14–19 §§ gäller inte

1. dem som kan meddelas disciplinpåföljd enligt lagen (1994:1811) om disciplinansvar inom totalförsvaret, m.m., för förseelser som omfattas av den lagen,

2. hälso- och sjukvårdspersonal, som i sin yrkesutövning står under Socialstyrelsens tillsyn, för sådana förseelser i denna yrkesutövning som *skall* prövas av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,

3. *veterinärer* för sådana förseelser i yrkesutövningen som *skall* prövas av *Veterinära ansvarsnämnden*.

2. hälso- och sjukvårdspersonal, som i sin yrkesutövning står under Socialstyrelsens tillsyn, för sådana förseelser i denna yrkesutövning som *ska* prövas av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd,

3. *djurhälsopersonal* för sådana förseelser i yrkesutövningen som *ska* prövas av *Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 1994:2071.

10 Förslag till lag om ändring i smittskyddslagen
(2004:168)

Härigenom föreskrivs att det i smittskyddslagen (2004:168) ska införas en ny paragraf, 2 kap. 7 a §, samt närmast före 2 kap. 7 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Veterinärs anmälningsskyldighet

7 a §

En veterinär ska utan dröjsmål underrätta smittskyddsläkaren om iakttagelser som kan vara av betydelse för smittskyddet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.